

'ನೋಡಿ.. ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದೆ ನಿಮಗೇ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಯ್ತು. ಅದಿಕೆ ಯಾವಾಗೇ ಆಗ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಮತ್ತೆ ಮ್ಯಾಲಿನವರು ತೋರಿಸುವ ತ್ರೀಟನ್ ಕನಿಕರ ಅಂತ್ಯೇ ತಿಳಕಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ದೂರಾಲೋಚನೆಯ ಸ್ವಾರ್ಥ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅನುಮಾನ ಇದ್ದೇ ಇರ್ಬೇಕು' ಅಂದ ತಿಮೋತಿ.

'ಕರೆಕ್ಟ್ ಸರ್. ಯಾವಾಗಲೂ ಒಮ್ಮೆ ಮೂಗಿಗೆ ನತ್ತು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತೆಲ್ಲಾ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ಸಲುವಿದ ಗಂಡನ್ನ ಬುಟ್ಟು ಮಿಂಡಗಾರನ ಹೊಗಳಿದಂಗ ಇದು' ಅಂದ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಯಾಕೋ ಈ ಉಪಮೆ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಘನತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತಿದೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿದ.

ಆದರೆ ಸಾವಿರ ಪದಗಳು ಹೇಳಬಹುದಾದ್ದನ್ನು ಒಂದು ಸರಳ ಉಪಮೆ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ ಅಬ್ದುಲ್ಲನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕಂಡು ಹುಬ್ಬೇರಿಸಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ತಿಮೋತಿ. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೊಂದು ಹೆಗಲ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಊರೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಕೊನೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಾಗಿತ್ತು.

'ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಕೊಟ್ಟುಬರ್ತಾರ ಸಾರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರದ್ರಾಗ ಏನೂ ಉಳಿದಿರಲ್ಲ. ನನಗಿವತ್ತಿನತನಕ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಸಾರು' ಎಂದು ದೈನ್ಯದಿಂದ ತನ್ನ ಕಷ್ಟ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು, ಪ್ರಾರಂಭದ ಮನೆಯ ಹೆಗಸೊಬ್ಬಳು. ಅಡ್ಡ ಬಂದ ಕೊನೆ ತುದಿಯ ಏರಿಯಾದ ಹೆಗಸೊಬ್ಬಳು ಜೋರಾಗಿ

'ನಾವು ಎಸೀ ಮಂದಿ ಸಾರು. ಮೊದಲು ನೀನು ನಮಗೇ ಕೊಡಬೇಕೋಡು' ಎಂದಳು.

'ಹಂಗಂತ ನಿನಗ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟೋರ್ಯಾರಮ್ಮ?' ಅಂದ ತಿಮೋತಿ ಆಕೆಗೆ. ಹಕ್ಕಿನ ಮಾತನ್ನು ರಿಮೋಟ್ ಹಳ್ಳಿಯ ಆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಹೆಗಸು ಆಡಿದ್ದು ಸಹಜವಾಗಿ ದಲಿತನಾದ ತಿಮೋತಿಯಲ್ಲಿ ಪುಳಕ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. 'ಸಂಗದ ರಾಮಣ್ಣಣ್ಣ ಹೇಳ್ಯಾನ ನಮುಗ' ಅಂದಳಾಕೆ. "ಮಳೆ ಬಂದ್ವಾಲೆ ನಿಮ್ ರಾಮಣ್ಣಣ್ಣ ಬಂದಿದ್ದೇನಮ್ಮ?' ಕೇಳಿದ ತಿಮೋತಿ.

'ಬಂದಿಲ್ಲ ಸಾರು. ಬರ್ತಾನ, ಬರುವಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಗೋಗ್ವಾನ' ಎಂದಳು ಆತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ.

'ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ತಗಂಬಂದು ಸ್ವಾಮಿಗುಳ್ಳಷ್ಟೇ ಕರ್ಕಂಡ್ ಹೋಗಿದ್ದು ತಪ್ಪಂತ ಸ್ಟೈಕ್ ಮಾಡ್ಕತ್ತಾನ ನಿಮ್ಮಣ್ಣ ಇವತ್ತು ಬಿಸ್ಕೂರಾಗ. ಗೊತ್ವೆತ್ತಿಲ್ಲ.'

'ಅದ್ಯಾಕ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತ ಸಾರು, ನೀನ್ ಚೋಲೋ ಹೇಳ್ತೆ. ಆತ ನಮುಗ ಅಪ್ಪಿದ್ದಂಗ. ಅಪ್ಪ ಮೊದ್ವಾ ಮಕ್ಕು ಮೊದ್ವಾ? ನಾವು ನರಮನಿಶೆರದು ಏನು ಲೆಕ್ಕ ಸಾರು, ಆತ ನಮ್ಮಪ್ಪ ನೆಡದಾಡ ದೇವರಿದ್ದಂಗ. ಅತನ್ನ ಉಳುಸಬೇಕು ಫಸ್ತು' ಅಂದಳು.

ಅತ್ತ ಸಂಗದ ರಾಮಣ್ಣನೂ ಬೇಕು ಇತ್ತ ತಂದಿಯಂಥ ಸ್ವಾಮಿನೂ ಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಲುವಿನ

ಆಕೆಯೊಂದಿಗಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅಬ್ದುಲ್ಲನ ಹಿಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ ತಿಮೋತಿ. ಆಕೆಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಅವಳ ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಶುರು ಮಾಡಿ ಹಂಚುತ್ತ ಬರತೊಡಗಿದರು. ಅವರು ಇನ್ನೇನು ಪ್ರಾರಂಭದಾಕೆಯ ಮನೆಗೆ ತಲುಪಬೇಕು.. ಆಕೆ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಂತೆ ಸೀರೆಗಳು ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲರ ಬರಿಗೈಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಆಕೆ

'ನಾನಾವಾಗ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ ಸಾರು' ಎಂಬಂತೆ ಕರುಣೆಯುಕ್ತಿಸುವಂಥದೊಂದು ವಿಷಾದದ ನಗೆ ನಕ್ಕಳು. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಂತೆ ತಲೆತ್ತಿಗಿದ ತಿಮೋತಿ. ಫರ್ಜಾನಾ ಮತ್ತು ಗಂಗಮ್ಮ ಏನೋ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮುಖ ಸಣ್ಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಕರುಳು ಹಿಡಿದಂತಾಯಿತು. ಸೀರೆಗಾಗಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟ ಆ ಹೆಗಸಿನ ಮಗಳು ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ಮುಟ್ಟಾಗಿ ಬದಲಿಸಲು ಬೇರೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಪರೀತ ಸಂಕಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಇಡೀ ಊರಲ್ಲಿ ನದೀ ದಂಡೆಯಿಂದ ಶುರುವಾಗುವ ಮೊದಲ ಮನೆಯೇ ಆಕೆಯದು. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಕುರುಬರು, ಬೆಸ್ತರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಲೆಗೇರಿ. ನದಿ ಮುಂದಿನ ಮನೆಗಳವರ ದವಸ ಧಾನ್ಯ, ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳು, ಗೊಬ್ಬರ, ಪಾತ್ರೆ ಪಗಡಿ, ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಒಂದು ಕಸಬರಿಗೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಗಂಗಮ್ಮ ತಾಯಿ ಹೊಡೆಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ ಸೀರೆ ಇಸಗಲ್ಯೋಣ ಅಂದ್ರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡಿಮೆ ಕುಲದವರು ಅನ್ನೋ ಕ್ಯಾಸ್ಕ್ ಫೀಲಿಂಗ್. ಅನ್ನ, ಹಾಲು, ಗುಳಿಗೆ, ಬ್ರೆಡ್ ಎಲ್ಲ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬಂದ್ರೂ ಆಕೆ ತಕರಾರು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸೀರೆ ಬಂದಿದ್ದು ನೋಡಿ ಆಕೆಗೆ ಜೀವವೇ ಬಂದಂತಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿದ್ದಳಂತೆ.

'ಎಲ್ಲ ಹಂಚಿ ಮುಗದ ಮ್ಯಾಲೆ ಈಗ ಬುಡಿಸಿ ಹೇಳಿದಳು ಸರ್, ಮನಸಿಗೆ ಭಾಳ ಕೆಟ್ಟನಿಸಿತು' ಅಂದರು ಆ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗಿಯರು ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡು.

ಗಾಡಿಯೊಳಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಹಂಚದೆ ಮರೆತ ಬ್ರೆಡ್ ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ಗಳ ಚೀಲ ಅವರನ್ನು ಅಣಕಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಚೀಲದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಇಳಿದುಹೋದಾಗ ಆ ಹೆಗಸು ಸೀರೆಯನ್ನೇ ತಂದರೇನೋ ಎಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದವಳು ಅವರು ನೀಡಿದ ಬ್ರೆಡ್ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ಟನ್ನು ಮರು ಮಾತನಾಡದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಮತ್ತೇನೋ ಹಂಚುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಜನ ಓಡೋಡಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಆಕೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಸಣ್ಣ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಿದಳು:

'ಸಾರು, ನನಗೆ ಸೀರೆ ಅಂತೂ ಕೊಡ್ತೀಲ್ಲ ನೀನು. ಇನ್ನೊಂದು ಬ್ರೆಡ್ ಪುಡಕನ್ನ ಕೊಡು ಸಾರು!'

ಅವಳ ಮನೆ ಪಕ್ಕದ ತಿಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮೂಟೆಗಳು ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಕಿಂದರಿಜೋಗಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿಕೊಂಡು

ಬರುತ್ತಿರುವ ಇಲಿಗಳಂತೆ, ಕೈಯಲಿ ಚಾಕಲೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹುಡುಗರ ದಂಡು ಬಾಲ್ ತೂರುತ್ತ ಕೇಕೆ ಹಾಕುತ್ತ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ಹಿಂದೆ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

7

ನದಿಜಾವೂರು ತಲುಪಲಿಕ್ಕೇ ಹರಸಾಹಸ ಪಡಬೇಕಾಯಿತು.

ರಸ್ತೆ ಮೇಲಿನ ಟಾರಲ್ಲ, ರಸ್ತೆಗೆ ರಸ್ತೆಯೇ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ನದಿಗೆ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದ್ದ ಬ್ರಿಜ್ ಕೂಡ ಪ್ರವಾಹದ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ತುಕಡಿ ತುಕಡಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಾಗಿ ಸುಮಾರು ದೂರದವರೆಗೆ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹೊಳೆ ದಂಡೆಯ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮುರಸಾವಳಿಗೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ದಾರಿ ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಸೀಡ್ಲೂರು ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳದ ಪ್ರವಾಹವೇ ಇಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೆಡೆ ಮುರಿದು ಬಿದ್ದ ಸೇತುವೆಯ ನದಿ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಪ್ರವಾಹ ಇನ್ನೂ ಇಳಿದಿರದ ಹಳ್ಳ ನದಿಜಾವೂರು ಅಕ್ಷರಶಃ ದ್ವೀಪವಾಗಿತ್ತು.

ಅದ್ದೇಗೋ ಅಲ್ಲಿ ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರದ ಒಲೆ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆದ ದಿನವೇ, ಬೇರೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಿದ್ದ ಮಿನಿವ್ಯಾನನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಜನ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಿದ ಡ್ರೈವರನಿಗೆ ಹಿಗ್ಗಾಮುಗ್ಗಾ ಥಳಿಸಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹಸಿವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದರೆ ಅರ್ಥ ಗಲಭೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತೋಟಿಗೆ ಬರುವುದೆಂದಿರತ ಡಿಟಿಯವರು ಮರುದಿನವೇ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಭೆ ಕರೆದು ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ದೂರುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಥೂ ಥೀ ಎಂದು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಉಗಿದು ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಹಾಕಿ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಬಂದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೆಟ್ಟಗಿರಲ್ಲ ಅಂತ ಧಮಕಿ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಲೋಕಲ್ ಚಾನಲ್ ಪದೇ ಪದೇ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ತಿಮೋತಿಗೆ ನೆನಪಾಯಿತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದಿನಸಾಮ್ರಾಟ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಿರಿಯ ವರದಿಗಾರರಾದ ಆಚಾರ್ ಅವರ ಒತ್ತಾಸೆಯೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಮೋತಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ. ಉಗ್ರಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಆಚಾರ್ ಸ್ವಭಾವವೇ ದೂರ್ವಾಸ ಮುನಿಯಂತೆ. ಯಾವುದೇ ಹಂತದ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರಲಿ, ಕೆಲಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡುವವರಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಿಂದ ಅವರು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ ದ್ವೀಪಗ್ರಾಮಗಳ ಗೋಳಿನ ಕಥೆ ಒಂದೆರಡಲ್ಲ.

ದುರಂತವೆಂದರೆ ಅವರ ಪೇಪರಿನ ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಕಡಿಮೆ. ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟಪಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ ಎಂದು ಆತ್ಮೀಯರು ಕಿವಿಮಾತು